

Mari Brännvall & Veronica Ekström

Att arbeta i ”möjlighetsfönstret”

– polis och socialtjänst i samverkan vid akuta ärenden av våld i familjer med barn

Using the window of opportunity - Co-operation between police and social services in cases of domestic violence in families with children.

This article describes and discusses the cooperation between police and social services when working in accordance with the so-called Icelandic model. The aim of this article is to explore what cooperation within the Icelandic model during the “window of opportunity” means for police officers and social workers discretion and their possibility to perform their work in acute cases of domestic violence in families with children. Empirical data consists of interviews with police officers and social workers. Theories of new institutionalism and street level bureaucrats are used in the analysis.

Results show that the Icelandic model has led to increased cooperation between police and social workers at the crime scene. The police and social workers state that they can focus to a greater extent on carrying out what they regard as their own tasks in acute cases of domestic violence when they work according to the model. At the same time, the model has entailed increased control of their work, which has reduced the degree of discretion and possibility for professional assessments and priorities. The perception that there is a “window of opportunity” is shared by the police and the social services and they believe that coordinated efforts in the acute phase are important.

Keywords: domestic violence, cooperation, social services, police, window of opportunity

Mari Brännvall är fil.dr i socialt arbete och utvecklingsledare och forskare vid Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om våld i nära relationer.

Veronica Ekström är docent i socialt arbete och lektor vid Institutionen för socialvetenskap, Marie Cederschiöld högskola.

Kontakt: mari.brannvall@vgregion.se

Inledning

Effektiva insatser mot våld i hemmet kräver professionellt samarbete mellan socialarbetare, vårdpersonal och polis (Notko m.fl. 2022). Tidigare studier lyfter fram vikten av samarbete (Stylianou & Ebright 2021; Hester & Westmarland 2005), men också svårigheterna att få samarbete att fungera (Stevens m.fl. 2019; Peckover & Golding 2017). I Sverige har en rad olika satsningar gjorts för att utveckla och förbättra samverkan mellan olika aktörer för att åstadkomma ett bättre stöd till personer som utsatts för våld i nära relationer (se t.ex. Ekström 2011; Rejmer m.fl. 2010; Kläfverud 2021). Ytterligare ett försök att utveckla samverkan är Islandsmodellen. Med inspiration från en studieresa till Island har man i Västra Götalandsregionen utvecklat en samarbetsmodell för socialtjänsten, polisen samt hälso- och sjukvården i akuta ärenden om våld i nära relationer i familjer med barn. Islandsmodellen är sedan januari 2022 implementerad i hela Göteborgs stad. Modellen testas sedan 2021 i två stadsdelar i Stockholms stad och ser ut att få ytterligare spridning framöver.

En central tanke i Islandsmodellen är att det vid akuta våldshändelser öppnas ett "möjlighetsfönster" som skapar bättre förutsättningar såväl för en effektiv lagföring av brottet som för att erbjuda brottsoffer stöd och hjälp. Under de första timmarna eller dagarna efter att ett brott har begåtts kan brottsoffer uppleva känslor av sårbarhet och en villighet att överväga förändringar i sitt liv. Under detta "möjlighetsfönster" är det mest sannolikt att ett brottsoffer tar emot stöd för att åstadkomma förändringen (Curnow 1997; Petersen m.fl. 2022).

Den samverkan som Islandsmodellen innebär i form av koordinerade insatser i nära anslutning till brottet är för Sverige unik och empiriska studier om det så kallade "möjlighetsfönstret" är få (Hamilton 2009). Det gör att det är av intresse att undersöka hur samarbete mellan polis och socialtjänst fungerar i det akuta skedet. Såväl poliser som socialarbetare har en hög grad av handlingsutrymme i sitt arbete och därmed också möjlighet att påverka och utforma både arbetsuppgifter och policy (Lipsky 2010; Brodtkin 2011). Kunskap om hur samarbetet fungerar är viktig för att utveckla Islandsmodellen som sådan, men också i ett bredare sammanhang kring samverkan mellan polis och socialtjänst vid akuta insatser mot våld i nära relation, inte minst kopplat till det så kallade "möjlighetsfönstret".

Syftet i den här artikeln är därför att undersöka vad Islandsmodellens samarbete under "möjlighetsfönstret" innebär för polisens respektive socialarbetarens handlingsutrymme och möjlighet att genomföra det de uppfattar som sitt uppdrag, i akuta ärenden om våld i nära relationer där det finns barn.

Beskrivning av Islandsmodellen

Islandsmodellen innebär att polispatrullen ska ringa till socialjouren på väg till brottsplatsen och socialjouren ska åka hem till familjen. Sker händelsen under kontorstid är det socialtjänsten i respektive stadsdel som ska åka hem till familjen. Väl på plats har polisen en checklista som omfattar att hålla förhör, dokumentera skador, informera målsägande, särskilt dokumentera barnen och bedöma om akut vård behövs. Om akut vård inte behövs ska polisen motivera till undersökning och dokumentation av skador hos hälso- och sjukvården. Polisen ska bedöma om den misstänkte bör frihetsberövas. Socialjouren eller socialtjänsten ska anlända till brottsplatsen innan polisen lämnar den och arbeta utifrån en checklista. De ska ge barn ett första stöd- och informationssamtal och öppna en utredning på barnet/barnen enligt 11 kap. 1 § socialtjänstlagen (SFS 2001:453). De ska även göra en hot- och riskbedömning på våldsutsatt vuxen och barn samt bedöma om det finns behov av skyddat boende eller omhändertagande av barn. I likhet med polisen ska socialjouren/socialtjänsten bedöma om akut vård behövs, samt motivera till undersökning och skadedokumentation av läkare. Enligt arbetsmodellen är det socialjourens uppgift att ombesörja transport till och från hälso- och sjukvården.

Tidigare forskning

Forskning kring samarbete mellan polis och socialtjänst i ärenden om våld i nära relationer visar att ett sådant myndighets-samarbete sällan sker smärtfritt. Faktorer som kan försvåra samarbetet är att professionerna har olika uppdrag och kommer från olika organisationskulturer (Baker 2011; Cooper m.fl. 2008; Scott 2005). Andra utmaningar är bristande kommunikation mellan myndigheterna, bristande intresse av att samarbeta, sekretess och komplexiteten i våldsärenden (Langenderfer m.fl. 2018; O'Leary m.fl. 2018). Bristande kompetens om våld i nära relationer kan få till följd att våldet förminskas eller att den våldsutsatta skuldbeläggs (Langenderfer m.fl. 2018).

I en studie om socialarbetares och polisers syn på samarbete vid våld i nära relationer framkommer att samarbete mellan polis och socialtjänst ses som angeläget och viktigt (Buchbinder & Eisikovits 2008). När samarbetet beskrevs på en konkret nivå framkom dock teman som hämmade ett sådant samarbete. De båda professionerna tenderade att undvika ansvar genom att förminska den egna myndighetens möjligheter att ingripa och i stället framhålla den andra myndigheten som bärare av lösningen på problemet med våld i nära relationer. Vidare ägnade de sig åt ett arbete med att bevara gränserna för den egna professionen och att alienera sig från den andra organisationen. Samarbetet var personbundet och fungerade bara när rätt personer var på plats (ibid.).

Samsyn kring vikten av såväl straffrättsliga som sociala interventioner har lyfts fram som centralt för effektiv samverkan mellan polis och socialtjänst (Slaght & Hamilton 2005). Om en sådan saknas finns en risk att straffrättsliga principer och interventioner får företräde (ibid.). En annan faktor som lyfts fram är att de olika professionerna får utbildning om varandras arbete, vilket förväntas leda till en ömsesidig institutionell empati (Banks m.fl. 2008). Frustration gentemot varandra antas minska med en ökad förståelse för respektive aktörs mandat och de utmaningar som var och en ställs inför (Langenderfer m.fl. 2018).

Det som är unikt med Islandsmodellen är samarbetet i det akuta skedet direkt efter brottet för att utnyttja det "möjlighetsfönster" som modellen utgår ifrån. Det finns få vetenskapliga studier som beskriver "möjlighetsfönstret" och de har vag empirisk grund. Exempelvis konstaterar Davis m.fl. (2008) att det finns ett öppet fönster efter en brotthändelse utan att redogöra för någon empirisk studie som belägger konstaterandet eller närmare konkretisera innebörden av det öppna fönstret. Detta fönster är enligt Davis m.fl. öppet ett par timmar eller fåtal dagar efter brotthändelsen. I en studie av våldsutsatta kvinnors hjälpsökande myntar Curnow (1997) begreppet det öppna fönstret (*the open window*) i relation till Walkers (1979) teori om en våldscykel. Det öppna fönstret inträffar enligt Curnow mellan våldshändelsen och det som Walker benämner som smekmånadsfasen. McFarlane m.fl. (2002) har senare använt Curnows begrepp i en studie där slutsatsen är att möjlighetsfönstret för våldsutsatta kvinnor tycks vara öppet tre månader efter våldshändelsen, men inte efter sex månader. Det finns kritik mot begreppet för att det anses sakna empirisk grund (Hamilton 2009). Vidare vilar det på Walkers teori om en våldscykel, som i sig har kritiserats för att den anses tona ned våldsutsatta kvinnors aktörskap (Dunn 2005; Dutton 1993; Stark 1994).

Teoretiska utgångspunkter

Poliser och socialarbetare är en form av gatubyråkrater, det vill säga offentligt anställda som utför sitt arbete under särskilda omständigheter (Lipsky 2010). Gatubyråkraters arbete präglas av relativt hög grad av handlingsutrymme och regelbundna möten med medborgare. Handlingsutrymmet är fundamentalt i gatubyråkratier eftersom gatubyråkrater arbetar med människor som är oförutsägbara, olika och har skilda och dynamiska behov (Evans & Harris 2004). Situationerna de möter är för komplexa för att reduceras till förutbestämda svar, oavsett trycket att göra det, eftersom den typen av svar skulle göra det omöjligt för dem att utföra sitt arbete. Tillsammans med handlingsutrymmet är en relativt stor autonomi från organisatorisk styrning de två komponenter som gör gatubyråkrater till policygörare i praktiken (Brodkin 2011). Det är summan av gatubyråkraternas agerande som utgör organisationens beteende.

Inom ramen för Islandsmodellen innebär det att polisernas och socialarbetarnas agerande kommer att utforma hur modellen omsätts i praktiken. Deras acceptans och motstånd har betydelse.

Ett organisatoriskt fält beskriver ett område där flera olika organisationer ägnar sig åt samma eller liknande verksamhet. Inom ett organisatoriskt fält finns institutionella logiker, eller ramar, som ger en standard för vad en viss organisation bör göra eller vad som kan eller inte kan ifrågasättas av andra inom ett visst verksamhetsområde (Grape 2006). Inom organisatoriska fält finns oftast flera verksamhetsdomäner och för vart och ett av dessa har olika organisationer skilda domänanspråk. När flera organisationer gör överlappande domänanspråk på en verksamhetsdomän kan problem uppstå (ibid.). I den här studien handlar det om polisers och socialarbetares domänanspråk på det organisatoriska fält som utgör insatser kopplade till våld i nära relationer. De konflikter som kan uppstå när myndigheter ska samarbeta, vilka beskrivits ovan i avsnittet Tidigare forskning, kan analyseras i termer av skilda domänanspråk och domänkonflikter.

Metod

Artikeln bygger på kvalitativ analys av semistrukturerade intervjuer med åtta poliser och åtta socialarbetare som varit verksamma inom Islandsprojektet. Intervjuerna genomfördes åren 2018–2019 som en del av en utvärdering av Islandsprojektet. Intervjupersonerna rekryterades genom en förfrågan till respektive chef. Cheferna i sin tur informerade sina medarbetare om studien och förmedlade ett skriftligt informationsbrev till dem som ville delta.

Tabell 1. Beskrivning av intervjupersoner och intervjuform.

Fingerat namn	Funktion	Intervjuform	Intervjuare
Per	Polis, yttre tjänst	Gruppintervju 1	MB
Jenny	Polis, yttre tjänst	Gruppintervju 1	MB
Fredrik	Polis, yttre tjänst	Gruppintervju 1	MB
Kjell	Polis, yttre tjänst	Gruppintervju 1	MB
Ida	Polis, brottsutredare	Gruppintervju 2	MB
Sara	Polis, brottsutredare	Gruppintervju 2	MB
Agnes	Polis, brottsutredare	Gruppintervju 2	MB
Johanna	Polis, brottsutredare	Gruppintervju 2	MB
Tomas	Socialjour, socialarbetare	Gruppintervju 3	VE
Klara	Socialjour, socialarbetare	Gruppintervju 3	VE
Sofia	Socialjour, socialarbetare	Gruppintervju 3	VE
Margareta	Socialjour, socialarbetare	Gruppintervju 3	VE
Frida	Socialjour, socialarbetare	Gruppintervju 3	VE
Maria	Socialjour, socialarbetare	Enskild intervju	VE
Thomas	Socialtjänst, barnutredare	Enskild intervju	VE
Klas	Socialtjänst, barnutredare	Enskild intervju	VE

Av praktiska och resursmässiga skäl valde vi att dela upp intervjuerna så att vi intervjuade var sin personalkategori. Utgångspunkten var att göra gruppintervjuer för att kunna få ta del av så många deltagares erfarenheter som möjligt utifrån studiens resursmässiga ramar. Det var dock inte genomförbart på stadsdelarnas barnenheter, eftersom det i den ena stadsdelen i huvudsak var en barnutredare som utredde Islandsärenden och i den andra stadsdelen var det bara en socialsekreterare som ville medverka i en intervju. Att bara två barnutredare har intervjuats är en brist, men huvudfokus i den här artikeln är den akuta fasen där i huvudsak socialjouren är de som samverkar med polisen. Den tredje intervjudeltagaren som intervjuades individuellt var en nyckelperson på socialjouren, som inte kunde delta på gruppintervjun. Intervjuerna varade i 36–93 minuter och gjordes med en semistrukturerad intervjuguide som grund. Exempel på frågor som ställts är vad man anser att Islandsmodellen innebär för förändringar för det egna arbetet, vilka för- och nackdelar man ser och hur man tycker att samverkan med andra myndigheter fungerar.

Intervjuerna spelades in digitalt och transkriberades ordagrant. Intervjuerna har kodats tematiskt i enlighet med Braun och Clarke (2006) av båda författarna. Vid läsningen av intervjuutskriften har författarna var för sig markerat citat, som är relevanta för forskningsfrågorna, och genererat initiala koder. Dessa koder har

sedan gemensamt jämförts, sorterats, analyserats och formerats till tre övergripande teman och ett antal underliggande teman. Processen har varit abduktiv där vi initialt kodat materialet utan förutbestämd teori, men senare applicerat begreppet handlingsutrymme, vilket utmynnade i det övergripande temat *Acceptans och motstånd*. De huvudteman och underteman vi identifierat används som rubriker i resultatredovisningen.

Eftersom studien inte omfattar känsliga personuppgifter och inte görs med metoder som kan skada intervjupersonerna har den inte genomgått etisk prövning, men studien följer Vetenskapsrådets (2011) rekommendationer. Intervjupersonerna har informerats om studiens syfte, att deras deltagande är frivilligt och att de kan avbryta sin medverkan. De har också informerats om att inga uppgifter om vem som deltagit i studien kommer att redovisas, men varit tydliga med att i och med att de har tillfrågats av sina chefer så vet dessa om att de deltar i studien. Skriftligt samtycke har inhämtats.

Resultat

Resultaten presenteras utifrån tre övergripande teman. Under de två första, *Islandsärenden i praktiken* och *Samarbete under möjlighetsfönstret*, beskrivs den ärendehandläggning och det samarbete som utvecklats i praktiken när polis och socialtjänst arbetar efter Islandsmodellen. Under det tredje, *Acceptans och motstånd*, beskrivs hur poliserna och socialarbetarna använder sitt handlingsutrymme i termer av acceptans och motstånd till modellen.

Islandsärenden i praktiken

Definitionen av Islandsärenden

Såväl poliser som socialarbetare ger en beskrivning som kan tolkas i termer av att det spelar roll för arbetet om ett ärende definieras som Islandsärende eller ej. Det gör skillnad för det egna agerandet och man beskriver också att man märker att andra agerar annorlunda. Socialarbetarna på socialjouren säger till exempel att polisen ringer på plats och att de i högre grad stannar tills socialjouren har kommit. Poliserna säger att det blir färre diskussioner med socialjouren om huruvida de ska komma eller ej. Islandsmodellen är tydlig på så sätt att Islandsärenden omfattar samtliga akuta ärenden om våld i nära relation i familjer där det finns barn som inträffar inom dess geografiska område. Det krävs således ingen bedömning av allvarlighetsgrad eller liknande. Ett Islandsärende innebär alltså att ärendet prioriteras av polis och socialtjänst. För socialjourens del innebär det en tydlig förändring:

Ärendena prioriterar upp sig själva i relation till andra våld i nära-ärenden och andra svåra bedömningar vi har att ställas inför. Så att det ska mycket till för att vi ska prioritera ner ett Islandsärende och inte åka ut exempelvis på hembesöket. (Fredrik)

Eftersom Islandsmodellen i sin projektform endast omfattade familjer som bor i två av Göteborgs stadsdelar lyfter en del intervjupersoner skillnaderna i respons som orättvis. Det finns en uppfattning att även om Islandsmodellen är bra för dem som får ta del av den, så är man tveksam till om det är rimligt, givet att det bara är vissa som får detta förstärkta bemötande.

Kontakt med familjen under "möjlighetsfönstret"

I intervjuerna framkommer flera aspekter som på olika sätt kan tolkas i termer av att det är viktigt med kontakt i nära anslutning till händelsen. Det handlar om att myndigheterna tidigt etablerar en kontakt med familjen och att de tidigt etablerar en kontakt med varandra.

Samtliga intervjupersoner pratar om att det är viktigt att komma i tidig kontakt med den brottsutsatta för att erbjuda stöd. De hänvisar till att det är vanligt att den våldsutsatta återvänder till våldsutövaren och ångrar sin medverkan i brottsutredningen i efterhand. Att polisen kan överlämna ärendet direkt till socialjouren på plats medför att det blir en tidig och smidig övergång mellan polisens och socialtjänstens arbete med familjen. Denna tidiga överlämning är, enligt polisen, viktig för att förebygga att den våldsutsatta ångrar sin medverkan. Polisen Jenny uttrycker det så här:

Det är bra, tycker jag, att soc. kommer. För då blir det inte så definitivt när vi lämnar. För då fortsätter liksom deras kontakt. För det är lätt att kvinnan i efterhand inte vill medverka mer eller bagatelliserar det lite grand. Så är soc. med redan där så får de den informationen och det stödet och kanske mer vet... de får med dem på banan. Det blir åtgärder som kanske inte skulle bli om det ligger några veckor innan soc. får en kontakt med kvinnan och barnen. (Jenny)

Även socialarbetarna poängterar att det är viktigt att etablera kontakt med den våldsutsatta tidigt. Maria säger att arbetet på socialjouren egentligen är ganska oförändrat trots Islandsmodellen, men en stor skillnad är att de får chansen att komma in i ett tidigare stadium. Det minimerar risken för att den våldsutsatta ska återvända till våldsutövaren:

Det vi vet är ju att det är ... i första dygnet finns det alltid en jättestor risk för att den vuxne väljer att gå hem igen. Och jag tänker att med rätt stöd och någon att prata med så minimerar man den risken. Att man går hem och utsätter sig igen. (Maria)

Ett tidigt stöd från socialtjänsten antas alltså vara ett sätt att försöka förebygga att den våldsutsatta återvänder till våldsutövaren och avbryter sin medverkan i brottsutredningen.

En annan aspekt av ett tidigt arbete med familjen på plats, som både socialtjänstens barnutredare och polisens brottsutredare lyfter fram, är att det är positivt för det kommande utredningsarbetet. Socialarbetarna från socialtjänsten i de två stadsdelarna uttrycker att den tidiga kontakten är viktig för det fortsatta samarbetet med familjen. Det blir tydligare vad som har hänt och hur det påverkat barnet och en tydligare ingångspunkt som gör att man kan utreda bättre, säger den ena socialarbetaren. Socialarbetaren i den andra stadsdelen har liknande erfarenheter:

Min upplevelse är att den relationen man påbörjar i det akuta, om man får till det, den bär bättre i själva utredningsarbetet sen. Att det är lättare att prata om våldet för att man var där och man hörde vad barnen sa där och då, vad den utsatta föräldern sa där och då. Man vet vad polisen har sagt. Det blir samma historia man pratar om. Om föräldern tar tillbaka saker eller börjar tveka kan man ändå prata. (Thomas)

Polisens brottsutredare uttrycker att den tidiga dokumentationen från brottsplatsen och videoförhör är viktiga för brottsutredningen. De är viktiga om den våldsutsatta väljer att avstå medverkan i efterhand. Berättelserna på plats är mer spontana och mindre genomtänkta än berättelser under förhör som hålls i efterhand:

Nej, men jag tänker att där ute så har hon ... om det har varit en misshandel så har hon blivit slagen, och hon kanske har tydliga skador som man ser, och då ser man det direkt, och hon säger kanske mer det som hon har i huvudet just då. Men vi kanske kallar henne till [förhör] dagen efter, och då har hon lugnat ner sig och tänkt igenom vad som har hänt, och ser på saker och ting kanske annorlunda än vad hon gjorde direkt på plats. Så det är ju mycket bättre för utredningen att höra hennes spontana svar till frågor som kommer. (Johanna)

Vikten av samverkan, såsom den äger rum i Islandsmodellen, kan också vara viktig som en sorts signal till de våldsutsatta lyfter poliserna i intervjun:

Jag tror samverkan mellan olika myndigheter och sjukvård och socialtjänsten ökar tryggheten hos brottsoffret och familjen att inte acceptera våld i hemmet i en nära relation och stå fast vid sin polisanmälan och det skulle generera trygghet till barnen. Att man har ett samhälle som ... när man blir utsatt för brott så kommer de få hjälp. Och det tror jag blir väldigt konkret när det är så många inblandade. (Kjell)

Ökat barnfokus

Det finns rutiner som syftar till att barnen ska uppmärksammas tydligare av både poliser och socialtjänst. En av socialarbetarna vid socialjouren förklarar innebörden av de särskilda rutinerna:

Vi pratar inte alltid med barnen, men det är tanken i Island [Islandsmodellen, vår anm.]. Att vi alltid ska prata med dem. Att vi ska träffa och prata. Alltså, det är vi som gör skyddsbedömningar på barn i andra ärenden, men det kan se lite olika ut. (Klara)

Också poliserna beskriver att de arbetar annorlunda i Islandsärenden och tolkningen är att det även hos dem har inneburit ett ökat barnfokus. Polisen Jenny säger att mycket av deras arbete går till på samma sätt oavsett om det är ett Islandsärende eller ej, men en skillnad är att de ska ”dokumentera kanske ännu mer utifrån barnens syn på det hela”. Barnen är det som hon lägger störst fokus på i dessa ärenden.

Så fort det är läge försöker jag ta barnen åt sidan och samtala med dem och på något sätt avdramatisera det hela lite grand. Att man talar deras språk och förklarar faktiskt varför man är där. (Jenny)

Motivera till sjukvårdsbesök

Rutinerna i Islandsmodellen innebär att både polisen och socialtjänsten ska bedöma om akut vård behövs samt informera och motivera till undersökning och skadedokumentation av läkare. Sofia på socialjouren säger att det som är unikt med Islandsprojektet är att man vill ha skador dokumenterade. Det framstår alltså som någonting som skiljer sig mot hur man agerar i andra ärenden. Maria på socialjouren säger så här:

Det som är annorlunda för oss det är ju att vi försöker motivera till sjukvård. Det har vi nog aldrig tänkt på tidigare att vi ska göra i det första skedet om det inte är så att någon är väldigt allvarligt skadad självklart. Men i de flesta fall så är det ju inte så att man är så allvarligt skadad, utan då har vi nog mest tänkt på skyddet i det akuta läget. Och det här med sjukvård har vi överlåtit till socialtjänsten nästa dag eller så. (Maria)

Maria säger också att även om det skulle gå att vänta ett par dagar med sjukvård så är det viktigt att försöka motivera till det i samband med den akuta händelsen, eftersom det är då man är som mest ”sårbar”, och risken är att den våldsutsatta senare ”backar” och inte tycker att det behövs. Trots att socialjouren i Islandsärendena försöker moti-

vera så beskrivs det som svårt att övertyga den våldsutsatta att besöka sjukvården. Samma svårighet beskrivs av poliserna:

Vi kan fråga kvinnan om hon vill uppsöka läkare. Ofta så vill hon inte det med en gång utan det törs hon göra senare. För just att dokumentera skador och sånt där då av en läkare. Men det är väldigt få som har följt med, med en gång. (Fredrik)

I de fall man lyckas övertyga kvinnan om att besöka hälso- och sjukvården är tanken att det ska finnas en sorts gräddfil in så att kvinnorna inte behöver sitta och vänta. Det beskrivs som en "ganska stor skillnad" gentemot andra ärenden av personalen på socialjouren. Så här berättar en av socialarbetarna på socialjouren:

Vi har jättefina erfarenheter från vårdcentralen. De vet precis när vi ringer att de ska ta emot och de ska släppa in i ett enskilt rum så att de som har varit utsatta slipper sitta i ett väntrum och vänta. De får komma in direkt och det har fungerat hur bra som helst. Det är mer det här när det går över till akutsjukvården. Och där har de väl också det här problemet att det är väldigt, väldigt många anställda så att många ska ha den här informationen. (Maria)

Samarbete under möjlighetsfönstret

Samarbete på plats

I intervjuerna framkommer att det förekommer att polisen glömmer bort att ringa socialjouren, att socialjouren inte åker ut till platsen eller att polisen hunnit åka innan socialjouren anländer. Dessa avvikelser orsakar frustration hos både socialjouren och polisen. När myndigheterna väl lyckas få till ett samarbete på plats tycks det fungera väl. Både poliserna och socialarbetarna lyfter fram flera fördelar som detta samarbete för med sig för deras arbete. En sådan fördel som beskrivits ovan är att myndigheterna tidigt etablerar en kontakt med familjen och erbjuder dem stöd, skydd och hjälp. På det sättet kan polisen lämna över ärendet, och så att säga det sociala ansvaret för familjen, till socialtjänsten.

Poliserna och socialarbetarna ger dock olika bilder av hur ett samarbete på plats ska fungera. Poliserna beskriver att när samarbetet på plats fungerar som det ska så bidrar det till en smidig överlämning mellan myndigheterna. Det handlar om en upplevelse av att alla arbetar "mot samma mål", som Fredrik uttrycker det. Per beskriver att ett gott samarbete på plats handlar om att socialarbetarna inledningsvis är lyhörda och stöttar upp både polis och målsägande och barnen samt allteftersom tar över i takt med att polisen gjort sitt:

Ja, men de kommer in och så mest finns där. Både för ... ja, mest för målsägande och barnen, men även för oss lite grann. Som en slags stöd. Fyller i med vissa grejer och sen så allteftersom vi blir färdiga, så kommer de in mer på deras spår. Om vad de kan hjälpa till med och vad de vill och informera kvinnan om all hjälp som finns att få. Så då liksom blir det en väldigt mjuk övergång där och sen lämnar vi när vi är färdiga. Så det har funkat väldigt smidigt. (Per)

Per tycker med andra ord att socialarbetarna fyller en viktig funktion. Han beskriver samarbetet som ett "drömscenario" när socialarbetarna är följsamma och gör som polisen vill och i den takt polisen anser är lämplig. I Pers beskrivning handlar det om att det ska gå lugnt till på plats och inte stressas, men också att socialarbetarna ska komma snabbt.

Socialarbetaren Petra har en något annorlunda bild av hur samarbetet på plats bör fungera. Hon poängterar snarare att man ska arbeta tillsammans för att undvika upprensningar för den våldsutsatta:

Det bästa är när man får ställa frågorna tillsammans med polisen till föräldern eller föräldrarna. Annars blir det så ... jag hade ett ärende där det blev att mamman ville inte alls prata med mig och kollegan för hon hade redan berättat allt för polisen en gång så hon förstod inte varför vi skulle ställa frågorna en gång till. Så då blir det lite ... det blir svårjobb. Sedan förstod man mamman i det också, traumatiserad och slutkörd och så. (Petra)

Det finns också en uppfattning hos socialarbetarna att det är bra om polisen och socialjouren samarbetar på plats för att det skapar en trygghet för dem. Klara poängterar att hon, när hon känner sig trygg, kan fokusera på att stödja och hjälpa:

Är det tryggt så kan man fokusera på de personer som man ska hjälpa och stötta och så. Annars går det energi till att tänka ur säkerhetsaspekter för oss. (Klara)

En annan positiv aspekt med samarbetet på plats, som poliserna lyfter fram, är att det bidrar till en ökad förståelse för varandras arbete och för familjens situation. Att både polis och socialtjänst är på plats och ser hur familjen har det, gör att båda myndigheterna får en liknande bild av vad som hänt. Det gör också att socialarbetarna kan ta del av vad polisen gjort på plats.

Renodla arbetsuppgifter

Baserat på intervjuerna handlar Islandsmodellen mycket om att renodla respektive organisations arbetsuppgifter och att visa tillit till att alla gör vad de ska. Ett led i detta

arbete är de checklistor som tagits fram för respektive myndighet och som tydliggör uppdraget. Polisen Jenny pratar till exempel om vinsten av de tydliga rutinerna kring dokumentation som finns inbyggda i Islandsmodellen:

Dokumentationen är klar, vad vi ska göra. Det går inte att missa. Man har ett kort att läsa på också, om man nu vill det. (Jenny)

Ett annat led är att myndigheterna i större utsträckning är i kontakt med varandra. Det sker som framkommit ovan genom att polis kontaktar socialtjänst på plats och att socialtjänst följer med till hälso- och sjukvård. Det sker också genom att brottsutredare och barnavårdsutredare har kontakt under utredningstiden.

Polisen Per beskriver att det i andra ärenden än Islandsärenden kan bli diskussioner med socialjouren om vad som är vems ansvarsområde, men i Islandsärenden "är det inget snack, utan de kör på och gör ... jag anser att de gör det jag anser att de ska göra. De tar sina uppgifter och sitt ansvar." Polisen Fredrik beskriver liknande erfarenheter utanför Islandsprojektet där det blivit dispyter med socialjouren om vem som ska göra vad:

Men sen har vi fått ärenden som inte rör Islandsprojektet där det definitivt är socialjourens bord. Där de bara slår blankt ifrån sig och det bygger upp ett litet hat mot socialjouren faktiskt. (Fredrik)

Det poliserna beskriver kan tolkas i termer av att domänkonflikterna har blivit färre tack vare rutinerna i Islandsmodellen. Det finns dock exempel i intervjuerna på att såväl poliser som socialarbetare gör olika domänanspråk. Från socialjourens håll har man till exempel erfarenheter som handlar om att polisen ibland gör saker som ligger utanför deras ansvarsområde:

Men i många fall så är det också så att poliser försöker reda i ett ärende som om de vore socialarbetare. Alltså de gör det bästa de kan tänker jag. [...] ja, det är alla möjliga ärenden där de är ute på plats där de kanske reder upp det och ordnar så att barnen får komma och bo hos någon faster eller moster, men egentligen är det inte deras roll att göra den bedömningen, om det är okej eller inte. (Maria)

Att flera myndigheter är inkopplade och att var och en gör sitt beskrivs också få positiva konsekvenser i arbetet med den våldsutsatta. Polisens brottsutredare beskriver hur de olika aktörerna bildar ett "skyddsnät" runt den våldsutsatta. En av brottsutredarna beskriver hur den våldsutsatta blir en i gänget:

Nej, men om alla är tydliga och överens att "så här ska vi jobba nu", och så hjälps man åt. Om man har mycket kontakt med varandra så tänker jag att då förstår hon ... eller målsägande förstår att "okej, det är detta som kommer hända nu. Nu jobbar vi för detta." Att hon blir en i gänget typ. (Ida)

Information och sekretess

En viktig fråga vid samverkan inom Islandsmodellen handlar om informationsöverföring både internt inom myndigheterna och externt mellan myndigheterna. När det gäller den interna informationsöverföringen framkommer att Islandsmodellens arbetsätt, där både polis och socialjour befinner sig på plats och har ett särskilt fokus på barnen, bidragit till att utredarna på respektive myndighet får rikare dokumentation som underlättar deras utredningsarbete. Klas säger att det blir bra information att arbeta vidare med när socialjournen har åkt hem till familjen.

Ofta är det så att när vi får ett Islandsärende från socialjournen så får vi ganska mycket information om vad som har hänt, när pratat ... liksom vad som har hänt, deras inställning, vad de ... när de pratat skydd hur barnen är liksom rent emotionellt. Om de är ledsna, om de är ... liksom känslomässigt. Man får en mycket tydligare bild av vad som har hänt i familjen när man åker ut tillsammans med polisen. Annars får vi ett PM eller ett fax från polisen fyra timmar senare där det står någon redogörelse från händelsen. Det ger inte alls samma bild. (Klas)

När det gäller den externa informationsöverföringen mellan myndigheterna ger intervjupersonerna en mer skiftande bild. Poliserna uttrycker en viss frustration över den sekretess som hindrar att socialjournen lämnar information om familjen, till exempel om de är kända sedan tidigare och annan bakomliggande historik.

Vi får ingen information, kanske bakomliggande historik och sådant om inte någon väljer att prata lite så ... med de har sin sekretess. Så jag kan tycka att det är frustrerande med socialtjänsten många gånger. Att vi inte får information som vi kanske bör veta eller som kan vara bra för vårt arbete. (Jenny)

Polisens brottsutredare ger en annan bild. De berättar att det förekommit att misstänkta personer fått information från socialtjänsten som skadat deras brottsutredning. Som exempel ges att en misstänkt fått information om att den är misstänkt och på så sätt kunnat förbereda sig inför förhör med polisen. Det här skapar svårigheter för brottsutredarna vad gäller vilken information de kan delge socialtjänsten. Denna problematik tycks vara mindre inom Islandsprojektet. Brottsutredarna förmedlar att det faktum att båda myndigheterna varit på plats och vet vad som hänt, gör att de i

högre utsträckning kan utbyta information med socialtjänstens barnavårdsutredare.

När det gäller möjligheten att få information från socialtjänsten beskriver brottsutredarna att det är personbundet:

Och det har mycket att göra med också vem man får prata med. Ibland blir det bara pang stopp liksom, så säger de "nej, nej", och så blir det att man nästan får ringa omvägar och till chefer och hålla på för att man ska få den informationen som man vet att man ska få. (Sara)

Ibland får de information direkt och ibland måste de ta omvägar. En av brottsutredarna kopplar det till hur handläggaren tolkar lagstiftningen:

Alltså det finns ju lagstiftning, men det är väl lite hur vi tolkar lagen och hur vi använder oss av den. Sen går det att använda sig av lagen på ett smidigt sätt, men många är så där bara "nej, det är inte aktuellt". Och då kanske man bara använder sig av lagen rent bokstavligt talat. (Agnes)

Acceptans och motstånd

Ett återkommande tema i intervjuerna är uppfattningen att man tycker att man alltid borde arbeta som i Islandsmodellen. Det kan tolkas som ett sätt att uttrycka en acceptans för arbetsmodellen. Polisen Per beskriver samarbetet på plats som ett "drömscenario": "Det var precis som det ska vara." Socialsekreterarna från de två stadsdelarna säger båda två att de tycker att rutinerna borde gälla för alla – oavsett var familjen bor. Så här uttrycker den ena av dem det:

I Islandsärendena gör vi det som vi borde göra alltid. Att det är så man borde tänka. Det känns ganska naturligt att ... ja, men det är inget konstigt att snabbt prata med polisen eller försöka få till samarbetet snabbt och åka hem, få en kontakt. (Thomas)

Även socialarbetarna vid socialjouren uttrycker denna acceptans för arbetsmodellen. I citatet nedan svarar Klara vid socialjouren på en fråga om hon tycker att Islandsmodellen har inneburit ett ökat skydd och bättre bemötande av familjemedlemmarna:

Jo, men det är klart att det gör ... om man tänker att man skulle göra så här på alla i Göteborg. Det är klart att det skulle bli bättre. Att man skulle fånga upp mer också. (Klara)

Det finns dock delar av Islandsmodellen där intervjupersonerna är mer kritiska, vilket kan tolkas som en form av motstånd. I intervjuerna framkommer vad som här tolkas som motstånd mot att inte få göra egna professionella bedömningar och prioriteringar av vilka ärenden som är mest akuta och vilka insatser som ska ges i vilka ärenden. Poliserna är de som kanske tydligast uttrycker motstånd och också agerar utifrån det. Enligt rutinen ska polisen ringa till socialjouren när de är på väg hem till en familj. Detta menar poliserna inte är rimligt och de låter helt enkelt bli att göra det. De beskriver att de behöver förbereda sig när de sitter i bilen och inte hinner ringa till socialtjänsten. Det kan handla om ett par minuter man har på sig. "Att sitta och ringa socialtjänsten under den tiden, det skulle aldrig falla mig in", säger till exempel Fredrik. En av de andra poliserna uttrycker det på liknande sätt:

Jag har heller aldrig ringt på vägen fram för jag tycker att jag prioriterar inte det då. Utan jag vill komma till platsen och se vad som hänt och när man har en bild och ger detta till soc. om man vill ha ut dem. (Jenny)

Motståndet som syns i citatet ovan är ett aktivt motstånd mot att ringa socialjouren på vägen ut. Värt att notera är också att polisen i detta fall säger att hon informerar socialtjänsten "om man vill ha ut dem". Detta kan tolkas som en form av motstånd mot rutinen att alltid ringa socialtjänsten, inte bara när de ska ringa. Socialarbetarna på socialjouren uttrycker också en form av motstånd som handlar om att man vill göra professionella prioriteringar:

Jag kan inte komma på att det har varit så, men vi måste ju alltid prioritera vad vi ska göra och inte göra här. Men där [i Islandsärenden] kan vi inte prioritera. Där måste vi åka även om vi hade tänkt ... kanske inte var så allvarligt, att vi hade faktiskt bara kunnat slå en signal eller så. Att vi kanske övergör i ett sådant ärende till priset av att vi kanske inte kan göra lika mycket för någon annan då som vi ska träffa. (Sofia)

Givet att man på socialjouren är en begränsad arbetsgrupp så behöver man prioritera bland ärenden och är det flera akuta ärenden samtidigt så är det kanske omöjligt att åka till alla. Modellen innebär att socialarbetarnas möjlighet att använda sitt handlingsutrymme för att göra prioriteringar är kraftigt begränsade.

Rutinen att motivera och följa med till sjukvården för skadedokumentation möter också visst motstånd. Tanken enligt modellen är att den våldsutsatta ska till hälso- och sjukvården för skadedokumentation oberoende av om det finns synliga skador. Både patrullen och socialjouren ifrågasätter relevansen av att åka om det inte finns akuta skador som kräver läkarvård. De frågar sig om inte just detta kan vänta till nästa dag. Poliserna beskriver skadedokumentation hos hälso- och sjukvården

som "omständligt" och "ett projekt för den som är brottsdrabbad". På socialjouren är man också tveksam eftersom det ofta tar lång tid att följa med till vårdcentralen eller akutmottagningen.

Det som saknas i talet om att avvakta med skadedokumentation till dagen efter, är tanken om att ta vara på möjlighetsfönstret, som ju är centralt i projektet. Det vill säga att tidigt vidta så mycket åtgärder som möjligt, eftersom det finns risk att den våldsutsatta i ett senare skede återvänder till våldsutövaren och ångrar sin medverkan.

Analys och diskussion

Islandsmodellen har medfört ett ökat samarbete mellan poliser och socialarbetare på brottsplatsen direkt efter en våldshändelse samt en ökad kontakt mellan polis, socialtjänst och hälso- och sjukvården. Samarbetet innebär att myndigheterna får en tidig kontakt med familjen och med varandra. Den tidiga kontakten med familjen medför en möjlighet för poliser och socialarbetare att under "möjlighetsfönstret" informera, motivera till läkarundersökning och skadedokumentation samt erbjuda stöd till våldsutsatta och barn som upplevt våld.

Islandsmodellen har fått betydelse för polisens och socialarbetares handlingsutrymme och möjligheter att genomföra sitt uppdrag. När det gäller handlingsutrymmet och möjligheten att genomföra sitt uppdrag i förhållande till Islandsärenden, så har Islandsmodellen bidragit till att gränserna mellan myndigheternas ansvarsområden tydliggjorts. När myndigheter ska samarbeta kan konflikter uppstå, bland annat på grund av att de har olika uppfattningar om vem som ska göra vad och på vilket sätt. Inom nyinstitutionell teoribildning används begreppen domänanspråk och domänkonflikter (Grape 2006). En del av de domänkonflikter som kan uppstå blir färre i Islandsärenden. Professionerna upplever sig i högre utsträckning kunna fokusera på att genomföra det de ser som sitt uppdrag, när de vet att andra professioner, med andra ansvarsområden, är inkopplade. Till skillnad från andra studier har vi inte kunnat se att samarbetet mellan de olika professionerna försvåras av att de har olika uppdrag i förhållande till våldet (jfr exempelvis Baker 2011; Cooper m.fl. 2008). Snarare ger de professionella en bild av ett samarbete där var och en bidrar med sin del. Samarbetet på brottsplatsen ökar socialarbetarnas trygghet och ger dem möjlighet att fokusera på sitt uppdrag i förhållande till den våldsutsatta, i stället för att förhålla sig till hot mot sin egen säkerhet. En ömsesidig förståelse för varandras arbete beskrivs av Banks m.fl. (2008) som viktig för effektiv myndighetsverkan. I likhet med O'Leary m.fl. (2018) har vi funnit att samarbetet och den ökade kontakten myndigheterna emellan har inneburit ett ökat informationsutbyte, vilket underlättar handläggningen för både polis och socialtjänst. Samtidigt framkommer att myndigheternas olika regler för sekretess utgör en utmaning för samarbetet, vilket även beskrivits i andra studier

(Langenderfer m.fl. 2018; O'Leary m.fl. 2018). Det faktum att Islandsärendena ska prioriteras har inneburit att polisernas och socialarbetarnas handlingsutrymme har minskat. De förväntas göra mer än i andra ärenden. De kan inte välja att prioritera andra ärenden och de har mindre möjlighet att välja vad de ska göra.

Utifrån en förståelse av poliser och socialarbetare som gatubyråkrater med en relativt hög grad av handlingsutrymme (Lipsky 2010) och där det är deras agerande som utgör policy i praktiken (Brodkin 2011), blir det angeläget att analysera i vilken mån poliserna och socialarbetarna accepterar Islandsmodellen som sådan. I intervjuerna med såväl socialarbetarna som poliserna framkommer exempel på hur de använder sitt handlingsutrymme. I vissa fall handlar det om att använda handlingsutrymmet för att överföra rutiner från Islandsmodellen även till andra ärenden och i vissa fall om att göra avsteg från de rutiner som Islandsmodellen innehåller. Det kan tolkas i termer av acceptans och motstånd.

Ovan har det framkommit att acceptansen för Islandsmodellen är hög hos såväl poliser som socialarbetare. Acceptansen uttrycks i uttalanden om att de alltid borde arbeta i våldsärenden så som de gör i Islandsärenden. Samtidigt har vi visat hur poliser och socialarbetare gör motstånd mot delar av modellen. Poliserna ringer inte från bilen, utan när de kommit på plats. Socialarbetarna prioriterar ibland andra ärenden framför Islandsärenden. Både poliser och socialarbetare motiverar i huvudsak till läkarundersökning och skadedokumentation vid akut vårdbehov, men inte vid alla ärenden som de ska göra enligt modellen. Motståndet kan delvis kopplas till brist på tid och personal. De upplever sig inte ha tid och vara tillräckligt många för att kunna prioritera Islandsärenden i enlighet med modellen. Genom sitt motstånd använder poliserna och socialarbetarna sitt handlingsutrymme till att i praktiken omförhandla delar av Islandsmodellen.

En del av problematiken med tillämpningen av modellen som beskrivits i artikeln har sannolikt avhjälpats av att modellen tillämpas inom hela staden. Det är sannolikt att personal inom polis och socialjour möter ett större antal Islandsärenden, vilket torde ge mer rutin och kontinuitet i arbetet och minska risken att rutinen glöms bort. Om så sker är dock en fråga för framtida studier. Det finns utmaningar vad gäller tillämpningen av modellen som kommer att kvarstå, och nya som sannolikt kommer att uppstå, efter en breddimplementering. Personal inom polis och socialjour kommer fortfarande att behöva hålla "särlosningar" för vissa geografiska områden i minnet, eftersom deras upptagningsområden är större än stadsdelarnas.

Den här studien baseras på intervjuer med personer som i varierande grad har kommit i kontakt med Islandsärenden. En del av intervjupersonerna hade arbetat med många ärenden och andra bara med ett fåtal. Det behöver tas i beaktande när man värderar den här studiens giltighet. Intervjuerna är gjorda när verksamheten fortfarande bedrevs i projektform, men en bit in i projekttiden så att modellen hade

hunnit sätta sig. Det menar vi är en styrka, men samtidigt behövs mer forskning, inte minst med tanke på att modellen har implementerats i hela Göteborg.

Även om det återstår utmaningar så kan vi konstatera att Islandsmodellen har potential vad gäller samarbetet mellan polis och socialtjänst vid akuta ärenden om våld i familjer med barn. Enligt våra intervjupersoner har Islandsmodellen inneburit ett ökat samarbete, en renodling av arbetsuppgifterna, en ökad tillit och en ökad trygghet för socialarbetarna samt ett ökat fokus på barn. Utifrån den här studien förefaller koordinerat samarbete under "möjlighetsfönstret" vara värdefullt, men vi kan samtidigt konstatera att "möjlighetsfönstret" som sådant behöver undersökas vidare.

Vi har i studien fokuserat på Islandsmodellens betydelse för samarbetet mellan polis och socialtjänst under "möjlighetsfönstret". Vad vi inte gjort är att undersöka Islandsmodellens betydelse ur ett brukarperspektiv eller modellens betydelse för lagföring. Dessa frågor är viktiga att belysa i framtida studier.

Referenser

- Baker, J. R. (2011). Necessary third parties: multidisciplinary collaboration and inadequate professional privileges in domestic violence practice. *Columbia Journal of Gender and the Law*, 21(1), 283–356. <https://doi.org/10.7916/cjgl.v21i1.2626>
- Banks, D., Dutch, N. & Wang, K. (2008). Collaborative efforts to improve system response to families who are experiencing child maltreatment and domestic violence. *Journal of Interpersonal Violence*, 23(7), 876–902. <https://doi.org/10.1177/0886260508314690>
- Braun, V. & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101. <https://dx.doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Brodkin, E. (2011). Policy work: street-level organizations under new managerialism. *Journal of Public Administration and Theory*, 21, 253–277. <http://dx.doi.org/10.2307/25836109>
- Buchbinder, E. & Eisikovits, Z. (2008) Collaborative discourse: the case of police and social work relationships in intimate violence intervention in Israel. *Journal of Social Service Research*, 34(4), 1–13. <https://doi.org/10.1080/01488370802162251>
- Cooper, L., Anaf, J. & Bowden, M. (2008). Can social workers and police be partners when dealing with bikie-gang related domestic violence and sexual assault? *European Journal of Social Work*, 11(3), 295–311. <http://dx.doi.org/10.1080/13691450701733317>
- Curnow, S. A. (1997). The open window phase: helpseeking and reality behaviors by battered women. *Applied Nursing Research*, 10(3), 128–135. [https://doi.org/10.1016/s0897-1897\(97\)80215-7](https://doi.org/10.1016/s0897-1897(97)80215-7)
- Davis, R. C., Weisburd, D. & Taylor, B. (2008). Effects of second responder programs on repeat incidents of family abuse. *Campbell Systematic Reviews*, 15.
- Dunn, J. L. (2005). "Victims" and "survivors": emerging vocabularies of motive for "battered women who stay", *Sociological Inquiry*, 75(1), 1–30. <https://doi.org/10.1177/1077801207305932>
- Dutton, M. (1993). Understanding women's responses to domestic violence: a redefinition of battered woman syndrome. *Hofstra Law Review*, 21(4), 1191–1242. <https://scholarlycommons.law.hofstra.edu/hlr/vol21/iss4/2>
- Ekström, V. (2011). *Stöd till våldsutsatta kvinnor under rättsprocessen: en undersökning av Relationsvåldscentrums betydelse för de samverkande myndigheterna*. Ersta Sköndal högskolas arbetsrapportserie nr 73. Ersta Sköndal högskola.
- Evans, T. & Harris, J. (2004). Street-level bureaucracy, social work and the (exaggerated) death of discretion. *British Journal of Social Work*, 34, 871–895. <https://doi.org/10.1093/bjsw/bch106>
- Grape, O. (2006). Domänkonsensus eller domänkonflikt? Integrerad samverkan mellan myndigheter. I: O. Grape, B. Blom & R. Johansson (red.), *Organisation och omvärld: nyinstitutionell analys av människobehandlande organisationer*. Studentlitteratur.
- Hamilton, M. (2009). *Expert testimony on domestic violence*. LFB Scholarly Publishing. <http://dx.doi.org/10.3138/cjwl.23.1.375>
- Hester, M. & Westmarland, N. (2005). Tackling domestic violence: effective interventions and approaches. UK Home Office.
- Kläfverud, M. (2021). *Iscensätta barnperspektiv: före, under och efter Barnahusbesök*. Lunds universitet.
- Langenderfer, M., Alven, L., Wilke, D. & Spinelli, C. (2018). "Getting everyone on the same page": child welfare workers' collaboration challenges on cases involving intimate partner violence. *Journal of Family Violence*, (2019) 34, 21–31. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10896-018-0002-4>
- O'Leary, P., Young, A., Wilde T. & Tsantefski, M. (2018). Interagency working in child protection

- and domestic violence. *Australian Social Work*, 71(2), 175–188. <https://doi.org/10.1080/0312407X.2017.1422773>
- Lipsky, M. (2010). *Street-level bureaucracy: dilemmas of the individual in public services*. Russel Sage foundation. <http://dx.doi.org/10.2307/1960475>
- McFarlane, J., Malecha, A., Gist, J., Watson, K., Batten, E., Hall, I. & Smith, S. (2002). An intervention to increase safety behaviors of abused women: results of a randomized clinical trial. *Nursing Research*, 51(6), 47–54. <https://doi.org/10.1097/00006199-200211000-00002>
- Notko, M., Husso, M., Piippo, S., Fagerlund, M. & Houtsonen, J. (2022). Intervening in domestic violence: interprofessional collaboration among social and health care professionals and the police. *Journal of Interprofessional Care*, 36(1), 15–23. <https://doi.org/10.1080/13561820.2021.1876645>
- Peckover, S. & Golding, B. (2017). Domestic abuse and safeguarding children: critical issues for multi-agency work. *Child Abuse Review*, 26, 40–50. <https://doi.org/10.1002/car.2392>
- Petersen, K., Davis, R. C., Weisburd, D. & Taylor, B. (2022). Effects of second responder programs on repeat incidents of family abuse: an updated systematic review and meta-analysis. *Campbell Systematic Reviews*, 18, e1217. <https://doi.org/10.1002/cl2.1217>
- Rejmer, A., Sonander, A. & Agevall, C. (2010). *Väldsutsatta kvinnor berättar: en utvärdering av projekt Karin*. Rikspolisstyrelsen.
- Scott, D. (2005). Inter-organisational collaboration in family-centered practice: a framework for analysis and action. *Australian Social Work*, 58, 132–141. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1447-0748.2005.00198.x>
- SFS 2001:453. *Socialtjänstlag*
- Slaght, E. & Hamilton, N. (2005). A coordinated response to intimate partner violence. *Journal of Community Practice*, 13(2), 45–59. http://dx.doi.org/10.1300/J125v13n02_04
- Stark, E. (1994). Re-presenting woman battering: from battered woman syndrome to coercive control. *Albany Law Review*, 58, 973–1026.
- Stevens, C., Ayer, L., Labriola, M., Faraji, S-L. & Ebright, E. (2019). Detecting and reducing post-traumatic stress among children exposed to domestic violence: a multi-agency early intervention program. *Children and Youth Services Review*, 101, 261–269. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2019.03.055>
- Stylianou, A. M. & Ebright, E. (2021). Providing coordinated, immediate, trauma-focused, and interdisciplinary responses to children exposed to severe intimate partner violence: assessing feasibility of a collaborative model. *Journal of Interpersonal Violence*, 36(5–6), 2773–2799. <https://doi.org/10.1177/0886260518769359>
- Vetenskapsrådet (2011). *God forskningssed*. Vetenskapsrådet.
- Walker, L. E. (1979). *The battered woman*. Harper & Row.